

Slovník základných internetových pojmov. Pre prehľadnosť sme ich rozdelili na 4 skupiny:

- Terminológia slov
- Akronymy – skratky vytvorené začiatočnými písmenami použitých slov
- Emotikony – smajlíky
- Piktogramy

TERMINOLÓGIA CUDZÍCH SLOV

A

ADMINISTRÁTOR: „správca“, tiež *admin*, človek ktorý je správcom systému (siete, serveru) a zodpovedá za chod a bezchybnosť systému i nastavenia bezpečnostnej politiky (zabezpečenie systému, antivírusové zabezpečenie a pod.).

ADSL: *Asymmetric Digital Subscriber Line, pripojenie k internetu realizované cez telefónny kábel*. Platí sa mesačný paušál, na čase strávenom na internete nezáleží, limitovaný môže byť objemom prenesených dát.

ADWARE: *advertising-supported software, je softvér, ktorý automaticky zobrazuje, prehráva alebo sťahuje reklamný materiál* do počítača po svojej inštalácii alebo pri používaní tohto softvéru. Často ho používajú firmy, ktoré poskytujú služby typu zarábaj cez internet. Vtedy používateľ "prenajme" časť monitora, kde sa budú zobrazovať reklamné bannery.

ADVERTISING BREAKS: *reklama* zaradená v dobe medzi načítaním jednotlivých websites alebo stránok na webe.

ALIAS: „prezývka“, čiže iný názov tej istej adresy. Môžete mať napr. e-mailovú schránku *obchod@vasadomena.sk* a k nej vytvorený alias predaj. V praxi to znamená, že e-mail poslaný na adresu *predaj@vasadomena.sk* príde do skutočnej schránky *obchod@vasadomena.sk*. Rovnako je možné vytvoriť alias k doméne, napr. *poistovna.sk* môže mať alias *poistenie.sk*, a teda keď niekto pristúpi na *www.poistenie.sk*, dostane sa na skutočnú adresu *www.poistovna.sk*.

ANIMÁCIA: *simulácie pohybu vo výpočtovej technike*.

AP/WAP: „*Acces Point/Wireless acces point*“, *bezdrôtový prístupový bod/zariadenie, ktoré navzájom prepája bezdrôtové sieťové komunikačné zariadenia*, čím vytvára bezdrôtovú sieť. Bezdrôtový prístupový bod funguje ako fyzický opakovač (*repeater*) alebo ako smerovač (*router*). Prístupový bod sa obvykle pripája k pevnej sieti typu *ethernet*, čo umožňuje prenášať dáta medzi bezdrôtovými a drôtovými zariadeniami. Niekoľko prístupových bodov sa môže navzájom prepojiť a vytvoriť tak väčšiu sieť, ktorá umožňuje *roaming*.

ASP: *ASP.NET*, je bohatý *programovací framework* pre vývoj webových aplikácií. Prináša výraznú podporu pre vývojárov aj administrátorov, za predpokladu zjednodušenia používania, zvýšenej podpory nástrojov, spoľahlivosti, rozšíriteľnosti, administrácie a bezpečnosti. Umožňuje vytvárať napr. stránky zamerané na elektronické obchodovanie, databázové systémy, vyhľadávače, atď.

AVATAR: *logo/ikona/fotka, grafické stelesnenie užívateľa alebo hráča* počítačových hier typu virtuálny svet, užívateľ ho používa okrem hier aj vo svojom profile na rôznych chatoch, v diskusných fórach, v instant messaging, atď.

AWARDS: „*vyznamenanie*“, v prípade *www* stránok udeľované najčastejšie za dizajn alebo inovatívnosť aplikácie kódu.

B

BANNER: *obrázková reklama*, reklama na internete, má väčšinou formu obrázku (formát gif, png, či jpg), alebo je spracovaná v technológii FLASH. Je to teda pohyblivá forma reklamy umiestnená na internete.

BETA VERZIA: *testovacia verzia komerčného programu*, šírená zadarmo za účelom testovania a reklamy, pritom sa užívateľ naučí pracovať s programom, keď je spokojný, je ochotný zaplatiť za ostrú verziu programu. Ostrá verzia vzniká vlastne spoluprácou užívateľa a programátora "vychytaním" múch pri používaní beta verzie.

BIT: *Binary Digit, „jednotka informácie“*: 0 alebo 1, áno alebo nie. Na tomto princípe je založená celá výpočtová technika. Informácia je digitalizovaná, tzn. rozložená do jednotlivých bitov a spracovaná.

BLACKLIST: „*čierna listina*“, ktorá sa využíva v súvislosti s e-mailom, pravidlami komunikácie atď. Jedná sa o *zoznam e-mailových adries a IP-adries*, od ktorých očakávame alebo je nimi už zaznamenaná nebezpečná činnosť (spam, vírusy, útoky). Ak sa chceme chrániť pred týmto nebezpečenstvom z internetu, treba takýmto situáciám predísť, čiže e-maily z týchto adries neprijímať a komunikáciu preventívne zakázať.

BLOG: *weblog, „internetový denníček“*, sú to teda zápisky, názory, myšlienky, skúsenosti, dojmy publikované na internete. Užívateľia sa stretávajú na tematických blogoch, kde spolu komunikujú na danú tému. Blogy môžu byť verejné i súkromné.

BLUETHOOTH: *bezkábelová technológia*, ktorá umožňuje spojenie dvoch zariadení (napr. počítača a mobilného telefónu alebo dvoch mobilných telefónov a pod.) do vzdialenosti cca 10 m. Slúži na posielanie súborov (obrázkov, video súborov, mms správ).

BOTNET: *sieť počítačov „zombie“*. Botnety sú obyčajne vytvorené podvodom na používateľoch internetu, ktorým sa v počítačoch nainštaluje skrytý softvér použitý neskôr na prípadný útok zo strany herdera, teda človeka, ktorý botnety spravuje.

BROWSER: „*internetový prehliadač*“, resp. program na prehľadávanie *www* stránok a iných dokumentov alebo súborov. Pohodlne sprostredkúva prístup k dátam a dokumentom na internete (napr. Internet Explorer, Opera, Mozilla Firefox, ai.).

BULLYING: *šikanovanie/zastrasovanie/vyhrážanie*.

BYTE: *jednotka o veľkosti osem bitov*, kombinačne tak vzniká 256 možností usporiadania 0 a 1 v rozsahu od 0 po 255.

C

CACHE: „*rýchla pamäť*“, oblasť pamäti, v ktorej sú uložené dáta pre rýchly opakovaný prístup, alebo tiež samotný proces ukladania. Prehliadač ukladá do cache dáta posledného dokumentu, aby k nim bol umožnený prístup bez ich opakovaného načítania. Cachovaním sa zvyčajne zvýši celkový výkon systému.

CAPTCHA: *obrázky s deformovanými písmenami/číslicami*, ktoré sa často objavujú pri odosielaní webových formulárov, diskusných príspevkov alebo pri registrácii online služieb.

COMMERCIAL PRESSURE: „*komerčný tlak*“, marketingové praktiky, používané za účelom zvyšovania konzumnosti spotrebiteľov.

CONNECTION: „*pripojenie*“.

COOKIE, COOKIES: „koláčik/y“, na internete je to súbor poslaný serverom na váš počítač. Ak navštívite internetové stránky, je možné, že vám server pošle koláčik, v ktorom sú zapísané rôzne nastavenia, ktoré ste na navštívených stránkach realizovali. Uchováva teda informácie, údaje na obnovu vašich nastavení.

CONTENT: „obsah“, v prípade internetu ide o obsah www stránok, napr. zábavný, informačný, spotrebiteľský, hlasovací, chatovacie stránky a zoznamky, stránky na sťahovanie, atď

COPYRIGHT: „autorské práva“.

CRACKER: človek, ktorý deaktivuje a obchádza softvérové ochrany, robí teda úpravy v programoch, aby fungovali bez registrácie, a teda bezplatne; táto činnosť je protizákonná.

CSS: „Cascading style sheets“, štýly, ktoré slúžia ako súhrn metód na úpravu a vizuálne formátovanie internetových stránok (veľkosť a farba písma, farba pozadia a pod.).

CYBERBULLYING: „kyberšikana“, je šikanovanie pomocou nových informačných a komunikačných technológií (t.j. najmä cez internet a mobilné telefóny). Príkladmi môžu byť anonymné vášnivé alebo nenávisťné e-maily, obťažovanie prostredníctvom textových správ.

CYBER SPACE: „kybernetický priestor“/umelý svet, je to teda miesto, kde sa odohráva komunikácia napr. cez internet, telefónne káble a signály na nich. Je to spojenie medzi telefónmi, internetom, prostredníctvom ktorého komunikujeme s inou osobou.

CYBERSTALKING: „online prenasledovanie“, označuje sa tým zneužívanie online komunikácie k ponuke nepožadovaných služieb alebo vecí, virtuálne prenasledovanie, obťažovanie a zastrasovanie cez internet. Obete tohto chovania sú potom prenasledované a obťažované v četovacích miestnostiach, je im úmyselne ubližované napríklad zasielaním vírusov, atď.

ČERV: worm, je to škodlivá infiltračia, ktorá sa šíri formou prílohy v e-mailoch alebo pri prezeraní internetových stránok. Na rozdiel od vírusu sa vie replikovať sama, bez toho aby bola súčasťou nejakého hosťiteľského programu.

ČET: rozhovor, písomná konverzácia dvoch alebo viacerých ľudí v reálnom čase prostredníctvom počítačovej siete. Pomocou nej môžeme zároveň poslať prílohy (textové súbory, obrázky, video súbory, ...). Je to prevzaté slovo z anglického CHAT, ktoré sa v slovenčine udomácnilo a píše sa foneticky ČET. Skloňuje sa podľa vzoru dub. V lokáli jednotného čísla má príponu –e, teda na čete, o čete. Toto slovo skloňujeme takto: čet – z čet (uveriť) čet (čítať) čet – na/o čete – s četom, v množnom čísle: čety – z četov (uveriť) četom – (čítať) čety – na četoch – s četmi.

D

DATA: „informácie“, ktoré sú zapísané v elektronickej podobe pomocou jednotiek a núl. Jedná sa o akékoľvek informácie (texty, obrázky, animácie, zvuky, formuláre), ktoré má počítač uložené v pamäti. Človeku ich ale počítač zobrazuje v zrozumiteľnej podobe.

DEMOVERZIA: verzia softvéru, ktorá funguje neobmedzene dlhý čas, ale nie sú funkčné všetky možnosti daného programu, napr. nefunguje ukladanie zmien urobených pomocou tohto programu. Väčšinou sa jedná o hry alebo rôzne aplikácie. V podstate je to druh reklamy, ktorá umožňuje užívateľovi zoznámiť sa so základnou funkciou programu a rozhodnúť sa, či si ostrú verziu programu kúpi.

DIAL-UP: telefonické pripojenie počítača alebo počítačovej siete k internetu, pomocou telefonického vytáčania (pomocou modemu, ISDN).

DNS: „systém doménových mien“, stará sa o to, aby ste si nemuseli pamätať IP adresy a mohli používať mená (napr. namiesto 158.124.25.23 stačí napísať www.eSlovensko.sk).

DOMÉNA: internetová adresa v textovom tvare. Každá doména je unikátna. Doménami najvyššej úrovne sú domény zemepisné - štátne (cz-Česká republika, sk-Slovensko, at-Rakúsko, au-Austrália, us-Spojené štáty) v druhom rade sú domény nadnárodné (napr. eu-pre rezidentov Európskej únie, org-organizácia, com-komerčná, net-vhodná najmä pre stránky IT zamerania, alebo sieťových riešení).

DOMÉNOVÝ KOŠ: služba ktorá zabezpečí, že všetky e-maily, ktoré vám prídu na ľubovoľnú (aj neexistujúcu) adresu na vašej doméne (teda na adresu hocičo@doména.koncovka), budú doručené do nejakej vami zvolenej existujúcej schránky.

DOWNLOAD: „sťahovanie“ – doslova nahrat' dole. Ide o prenos dát z internetu smerom k užívateľovi. Opak upload.

E

E-COMMERCE: Electronic Commerce, „elektronický obchod“. Zahrňuje elektronickú výmenu informácií, tovaru, služieb a platieb, resp. obchodných transakcií.

EDGE: Enhanced Data rates for Global Evolution, internet cez mobil, technológia sietí tretej generácie (3G), ktorá umožňuje prenášať dáta maximálnou rýchlosťou 384 kb/s.

EDUTAINMENT: vzdelávanie zábavnou formou pomocou multimediálnych aplikácií, pojem zložený zo slov "education" (vzdelávanie) a "entertainment" (zábava).

E-MAIL: „elektronická pošta“, teda elektronická obdoba klasickej pošty, ktorá je doručovaná internetom z počítača na počítač. Pomocou nej môžeme poslať aj prílohy (textové súbory, obrázky, video súbory...ale aj víry, spam). E-mail je prevzaté slovo anglického pôvodu, v slovenčine sa udomácnilo v podobách e-mail, email, mail i mejl. Všetky štyri uvedené podoby sú spisovné a skloňujú sa podľa vzoru dub. V lokáli jednotného čísla majú príponu -e, napr. v e-maile (nie v e-maili, ani v e-maily!). Slovo e-mail skloňujeme takto: e-mail - z e-mailu - (uveriť) e-mailu - (čítať) e-mail - v e-maile - s e-mailom, v množnom čísle: e-maily - z e-mailov - (uveriť) e-mailom - (čítať) e-maily - v e-mailoch - s e-mailmi (nie s e-mailami).

E-MAILOVÁ ADRESA: adresa elektronickej pošty, táto adresa vždy obsahuje znak zavináč @, pred ním je meno alebo prezývka užívateľa, za zavináčom je meno servera, kde má osoba založenú mailovú schránku. Užívateľ má tiež svoje vlastné meno a heslo, pomocou ktorých sa do svojej mailovej schránky dostane.

F

FAQ: Frequently asked questions, „najčastejšie kladené otázky“. Súbor zozbieraných najčastejšie kladených otázok a odpovedí.

FILESERVER: počítač v sieti, v ktorom je operačný systém siete a jeho zdroje - pevný disk, tlačiareň - sú k dispozícii všetkým počítačom v sieti.

FILTER: jednocelový program, určený na klasifikovanie správ alebo profilov podľa určitých kritérií, je to spôsob, ktorým si

môžete uľahčiť hľadanie tej správnej informácie.

FIREWALL: *sietové zariadenie alebo softvér*, kontroluje komunikáciu medzi nezabezpečenou (internet) a zabezpečenou (počítač) zónou. Služi na ochranu pred nebezpečnou, nežiadanou komunikáciou zvonku; aktívna ochrana proti hackerom.

FLAMING: *zverejňovanie urážlivých správ*, hrubé alebo cholerické správanie počas rozhovoru, chatovania, prípadne v diskusných internetových fórach.

FLASH: *nástroj pre vytváranie multimedialných animácií* (reklama, hry, weby), ktoré sú používané na internete i mimo neho.

FOOTER: *riadok s adresou*, posledná časť príspevku do newgroups, chat-session alebo mailingu.

FÓRUM: *otvorená diskusia*, miesto, kde môže každý vyjadrovať svoj názor. Internetové fóra niekedy vyžadujú registráciu, pre možnosť pridania príspevku. Fóra sú založené pre určitú záujmovú skupinu, kde si ľudia vymieňajú poznatky, znalosti, skúsenosti, aby si pomohli.

FRAMEWORK: *prostredie, v ktorom je organizovaná a napísaná ďalšia aplikácia*. Je napísaný v tom istom programovacom jazyku ako aplikácia. Je to súbor knižnic a kódu usporiadaných tak, aby pokrývali čo najviac funkčných požiadaviek spoločných pre rôzne aplikácie. Pri webových aplikáciách to môžu byť napríklad validácia vstupov, prístup k databáze, cachovanie údajov, správa užívateľských práv. Framework má za úlohu ušetriť programátorovi čas, tak, aby sa pri vývoji venoval len špecifickým požiadavkám pre aplikáciu, ktorú práve vyvíja, a ktorú nejde zovšeobecniť.

FREEWARE: *„slobodný softvér“*, *verzia softvéru zadarmo*, ktorej „sloboda“ sa určuje na viacerých úrovniach: je použiteľná na rôzne účely, je voľne šíriteľná, ale nie za poplatok, so súhlasom autora môže byť aj upravovateľná, a po jej vylepšení je možné poskytnúť ju širokej verejnosti, pričom autorské práva musia byť zachované. Rôzne freeware programy môžu byť obmedzené v niektorej z týchto úrovní.

FTP: *File Transfer Protocol*, *„protokol prenosu súborov“*, je to rýchly a pohodlný spôsob na prenos súborov medzi počítačmi. Prenos sa uskutočňuje prostredníctvom špecializovaných programov, tzv. FTP klientov.

G

GAMBLING: *závislosť od hier*.

GATEWAY: *balík hardvér/softvér*, ktorý spája rôzne siete alebo systémy a umožňuje prenosy a konverzie napriek odlišným komunikačným štandardom.

GOOGLE: jeden z najväčších *internetových vyhľadávačov* na svete. Pomáha nám na základe jedného alebo viacerých kľúčových slov, vyhľadať informácie, www adresy, obrázky.

GPL: *General Public Licence*, *„licencia pre slobodný softvér“*.

GPRS: *General Packet Radio Service*, je *technológia vysokorýchlostných dátových prenosov v sieti GSM*. Je založená na IP štandarde (Internetový protokol), t. j. na princípe prenosu dát v tzv. paketoch.

GPS: *Global Positioning System*, *„globálny systém na určovanie polohy“*. Ide o satelitný navigačný systém, ktorý dokáže určiť vašu presnú zemepisnú polohu na zemskom povrchu. A to vždy a (takmer) všade. Nech sa nachádzate kdekoľvek na našej planéte, systém GPS dokáže určiť Vašu presnú zemepisnú polohu.

GREYLISTING: jeden zo *spôsobov ochrany pred nevyžiadanou poštou – spamom*, jeho podstata spočíva v odložení prijatia e-mailu. E-mail sa dočasne uloží do karantény a následne sa dotriedi uje obsluhou servera (administrátorom).

GROOMING: *vytváranie detskej identity dospelými* na najrôznejšie, väčšinou nebezpečné (pedofilné), účely, navádzanie v snahe prilákať alebo vychovať si budúcu obeť.

GSM: *Global System for Mobile Communications*, ide o *digitálnu sieť*, vďaka ktorej fungujú mobilné telefóny. Táto sieť umožňuje hlasové služby (telefonovanie), posielanie správ SMS, MMS. Pomocou nej sa dá taktiež pripojiť k internetu (technológia GPRS, 3G).

H

HACKER: *človek*, ktorý je schopný sa pomocou svojich znalostí a hackerských programových nástrojov nabúrať do cudzích systémov, serverov a e-mailov, ničiť ochrany a obchádzať zabezpečenie. Sú to ľudia, ktorí majú veľké znalosti v oblasti internetu a počítačov a dokážu ich často aj zneužiť, dostať sa do vášho e-mailu, získať práva k prepísaniu vášho webu, zničiť dáta v databáze, získať prístupové práva k bankovým účtom.

HACKING: *činnosť*, pri ktorej sa hacker alebo skupina hackerov snaží vniknúť do cudzieho systému.

HAM: *žiadaná pošta*, opak spamu. Je to vyžiadaná, užitočná pošta.

HARMFULL CONTENT: *„škodlivý obsah“*.

HAPPY SLAPPING: *„srandovné zauchá“*, *druh šikanovania*, spočíva v natočení útoku na nič netušiacu obeť a následné rozosielanie záznamu ďalším ľuďom pomocou mobilu alebo internetu za účelom zosmiešnenia obete, ide o trestný čin.

HATE SPEECH: *„nenávistný prejav“*.

HDD: *harddisk*, *pevný disk*, zariadenie v počítači, na ktoré sa ukladajú údaje (textové, dátové, zvukové súbory). Údaje na tomto zariadení sa uchovávajú aj po vypnutí počítača.

HERDER: *osoba, ktorá spravuje botnet*.

HESLO: *pozri password*.

HITS: *zápisy do protokolu serveru*, jeden vstup do www generuje jeden hit v serveri.

HOAX: *falošná správa/poplašná správa/podvod*, ktorý varuje napríklad pred neexistujúcim nebezpečným vírusom. Najčastejšie sa môžeme stretnúť s falošnými prosbami o pomoc, fámami o mobilných telefónoch, petíciami a výzvami, reťazovými listami šľastia, atď.

HOME PAGE: *„domovská stránka“*, ktorú si vo svojom prehliadači nastavujete ako štartovaciu, alebo tiež je to aj úvodná stránka serverov, ktoré prezeráte. Pokiaľ si túto stránku nastavíte ako "štartovaciu" vo vašom prehliadači (browseri), tak sa vám automaticky načíta pri každom jeho spustení.

HOST: *uzlový počítač v internete*, ktorý zabezpečuje spojenie pre užívateľov. Host sa tiež nazýva počítačové centrum ponúkajúce dáta alebo databázy.

HOSTING: *služby spojené s prenájom diskového priestoru na internete*, zvyčajne na web serveroch s pripojením k internetu s predinštalovanými aplikáciami.

HOUSING: služby spojené s prenájomom servera alebo fyzického priestoru pre vlastný server. Hardvérová a softvérová konfigurácia zodpovedá predstávam zákazníka.

HSDPA: High-Speed Downlink Packet Access, technológia bezdrôtového dátového prenosu, ktorá umožňuje v mobilnej sieti prenosy do rýchlosti až 14,4 Mbps.

HTML: HyperText Mark-up Language, je to jazyk slúžiaci na tvorbu základov internetových stránok. Dokážete s ním vytvoriť nadpisy, jednoduchý text, obrázky, odkazy i tabuľky. Nedokáže však dynamicky generovať stránky (nie je napr. rátať hlasy z ankety alebo spracúvať príspevky fóra).

HTTP: HyperText Transfer Protocol, protokol slúžiaci na prenos hypertextových dokumentov (hlavne www stránok) medzi servermi a prehliadačmi (je obojsmerný, umožňuje prenášať dáta na server i k užívateľovi).

HTTPS: protokol pre šifrované prenosy HTTP.

HUMAN TRAFFICKING: trafficking of human beings, „obchodovanie s ľuďmi“, získavanie, preprava, ukrývanie alebo prijímanie ľudí za účelom ich zneužívania.

HYPERLINK/HYPertext: zvlášť označené časti, obsahujúce na rôznych miestach spojenia na iné časti toho istého alebo iného dokumentu. Kliknutím na väčšinou farebne odlišenú textovú časť prípadne obrázok, či iný objekt je užívateľ automaticky presmerovaný na definované spojenie.

I

ICQ: I seek you (anglická slovná hračka) – „hľadám ťa“, jeden z najznámejších komerčných programov určený na online komunikáciu dvoch ľudí. Každý užívateľ má svoje jedinečné ICQ číslo, ku ktorému môže, ale nemusí pripojiť doplňujúce informácie o sebe (záujmy, vek, bydlisko, meno).

ID: identifikátor, ide o rozlišovač, ktorý slúži na rozlíšenie ID užívateľov, databáz.

ILLEGAL CONTENT: „nelegálny obsah“.

INFORMATION LITERACY: „informačná gramotnosť“.

INSTANT MESSAGING: „rýchla komunikácia“/rýchle posielanie správ. Patrí sem viacero programov. Medzi najznámejšie patrí ICQ, Skype, Miranda, Google talk. Vďaka jednoduchej inštalácii a ovládaniu sú veľmi rozšírené a obľúbené.

INTERAKTIVITA: komunikácia medzi počítačom a človekom, ako na základe dialógu, tak na základe obojstrannej výmeny (napr. virtuálna realita).

INTERNET: verejne dostupný celosvetový systém vzájomne prepojených počítačových sietí, pozostáva z tisícok menších komerčných, akademických, vládnych a vojenských sietí. Služí ako prenosové médium pre rôzne informácie a služby ako napr. elektronická pošta, chat a systém vzájomne prepojených webstránok a dokumentov World Wide Webu (WWW).

INTRANET: „vnútorný internet“, predstavuje prístupové miesto ku všetkým zdieľaným informáciám, službám, ale aj aplikáciám vo vnútri spoločnosti (firmy, školy, združenia atď).

IP adresa: Internet Protocol number, ak napíšete namiesto <http://www.zodpovedne.sk> číslo 195.139.35.33, tak ste použili IP adresu. Výsledok bude rovnaký, zobrazí sa vám požadovaná stránka.

IRC: Internet Relay Chat, rozhovor prenášaný Internetom, forma okamžitej komunikácie cez internet. Je určený hlavne na komunikáciu skupín (viacerí-viacerým) v diskusných fórach zvaných channels (kanály), ale tiež umožňuje komunikáciu jedného s jedným.

ISDN: Integrated Services Digital Network, „digitálna telefónna sieť“, ktorá má nahradiť pôvodnú analógovú telefónnu sieť pre hlas i dáta. Je stabilnejšia, rýchlejšia, flexibilnejšia a modernejšia.

ISP: Internet Service Provider, poskytovateľ internetových služieb, všeobecne to je spoločnosť, ktorá poskytuje pripojenia k internetu.

J

JAVA: na platforme (softvéri) nezávislý programovací jazyk. Jazyk má veľký počet funkcií a je určený pre rôzne prostredia – osobné počítače bez ohľadu na používaný operačný systém, internetové aplikácie alebo mobilné zariadenia. V poslednom období je Java mimoriadne obľúbená v mobilných telefónoch. Vďaka nej totiž možno do telefónu nahráť rôzne rozširujúce programy, hry.

JAVA-APPLET: program napísaný v jazyku Java, Java applety sú predpripravené programové moduly, ktoré je možné jednoduchým spôsobom použiť na spustenie webovských stránok formou animovanej grafiky a zvukových efektov. Ďalšia skupina appletov reaguje na pohyby myšou, napr. zmenou farby alebo typu písma, iná skupina appletov umožňuje zaradiť na stránku niektoré praktické pomôcky ako sú napr. hodiny aktuálneho miestneho času, kalkulačka, atď.

K

KATALÓG: triedený súpis, na internete existujú katalógy internetových stránok. Stránky sa do nich registrujú a zaraďujú do skupín (napr. zábava, osobné stránky, šport).

KEYLOGGER: hardvérové zariadenie alebo softvér, jeho hlavnou úlohou je zachytávať stlačenie klávesov na počítači a ukladať ich do súboru alebo poslať svojmu administrátorovi. Zneužívajú ho hackeri na odchyťvanie vašich prístupových hesiel a podobne.

KEYWORD: „kľúčové slovo“, zadáva sa do vyhľadávačov. Kľúčové slovo špecifikuje tému, ku ktorému nájde vyhľadávač obsahom súvisiace dokumenty.

KONEKTIVITA: rozumie sa tým rýchlosť načítania a dostupnosť www stránok z ktoréhokoľvek miesta na svete.

L

LAN: Local Area Network, lokálna sieť, systém viacerých počítačov spojených v sieti, napr. v jednej budove.

LICENCIA: súpis pravidiel, práv a obmedzení, s ktorými musí užívateľ súhlasiť, pokiaľ chce produkt legálne používať.

LOGIN: prihlásenie k systému, prihlasovanie pomocou užívateľského mena a hesla.

LOG FILE: súbor - protokol serveru, programu, operačného systému, ktorý obsahuje údaje o prístupoch do tohto serveru, programu, operačného systému.

M

MAC ADRESA: *Media Access Control*, „riadenie prístupu k médiu“, unikátne dvanásťmiestne číslo sieťovej karty dané výrobcom, skladá sa z čísel a písmen.

MAIL: pozri *e-mail*

MAIL-BOX: „*e-mailová schránka*“, je to miesto pridelené pre vašu elektronickú poštu.

MAIL-SERVER: *je to server*, ktorý poskytuje e-mailovú službu, obsahuje mailové schránky.

MAILING LIST: *zoznam užívateľov a ich e-mailových adries*, má podobný účel ako fórum. Je to všeobecná diskusia prostredníctvom emailu.

MALWARE: *škodlivý/ zhubný program*, všeobecné označenie škodlivého softvéru. Patria sem napríklad vírusy, trójske kone, spyware a adware.

MAKRO: *séria príkazov a pokynov* zoskupených do jedného príkazu na automatické vykonanie úlohy v balíku MS Office. Uľahčuje a urýchľuje prácu v programoch MS Word, Excel, Power point. Ak sa rozhodnete používať makrá, je treba si vybrať v ponuke nástroje na hornej lište makro, nazvať ho, priradiť mu klávesovú skratku alebo ikonku a zapnúť zaznamenávanie formátovania textu, ktoré chcete urobiť, napr. vybrať štýl písma, použiť kurzívu, zvoliť farbu písma a pod. Po formátovaní stopnete zaznamenávanie makra, ktoré sa stopnutím zároveň uloží. V budúcnosti, ak budete chcieť takýto sled formátovania použiť znovu, stačí použiť klávesovú skratku alebo ikonku, ktorá prislúcha danému makru a urobí sa to naraz.

MEDIA LITERACY: „*mediálna gramotnosť*“.

META TAG: *časť kódu HTML*, umožňuje napr. formátovanie písma, definovanie tabuliek, atď.

MMS: *multimediálna správa*, správa poslaná cez mobilný telefón alebo internet, vo forme obrázku, fotografie, videa.

MODEM: *elektronické zariadenie, ktoré prevádza analógový signál na digitálny a naopak*.

MULTI-LEVEL MARKETING (MLM): *viac úrovňový, sieťový marketing*, v klasických MLM systémoch (Herbalife, Amway, Rainbow, atď.) sa provízie vyplácajú za predaj služieb alebo za predaj tovaru. Za zapojenie nového človeka do systému sa provízie nevyplácajú, prípadne sú nízke a porovnateľné s províziami za predaj základného produktu. Mnoho krát sú rozosielaťmi spyware-u.

N

NETIQUETTE: „*netiketa*“, *zásady slušného správania sa na internete*. Každý používateľ internetu by mal ovládať základy slušného a etického správania sa na internete, v e-mailovej korešpondencii atď.

NEWSGROUPS: „*diskusné skupiny*“, *internetovská služba zabezpečujúca šírenie správ v tematicky zameraných diskusných skupinách*.

NEWSLETTER: „*novinky poštou*“/e-mailom, o tieto novinky môžete na internete požiadať (internetový obchod, novinky o filmoch, správy) registráciou. Vašu e-mailovú adresu tak zaradíte do mailinglistu.

NICKNAME: „*prezývka*“, skrátenejší tvar je nick. Nicky sa používajú v chatoch, diskusiách, fórach, v internetových konferenciách. Vlastnú prezývku si volíte sami.

O

OFF-LINE: *odpojená/vypnutá linka*, v súvislosti s internetom znamená, že nie ste pripojený k internetu.

ONLINE: *pripojená/zapnutá linka*, v súvislosti s internetom znamená, že ste práve dostupný a pripojený k internetovej sieti. Tento pojem sa používa i pre označenie niečoho, čo je dostupné vždy pri pripojení na internet (napr. slovníky, mapy, príručka).

OPEN SOURCE: „*voľný zdroj*“, vo všeobecnosti *akákoľvek informácia alebo zdrojový kód programov voľne a bezplatne dostupný verejnosti*. Programy, ktoré sú open source, je možné upravovať podľa vlastných predstáv, šíriť ďalej, či dokonca predávať. Takéto programy sú buď bez autorských práv, čiže *public domain*, alebo majú tzv. *GPL licenciu*, kde je meno pôvodného autora stále uvedené.

P

PASSWORD: „*heslo*“, *sú to znaky, ktoré si určí užívateľ alebo majiteľ*, chránia prístup k zabezpečeným dátam. Heslo sa tiež označuje ako prístupový kód, password, key, pass, PSW, PW, PIN.

PEER-TO-PEER: (alebo P2P) *siete, ktoré sa zaoberajú výmenou súborov medzi užívateľmi internetu*. Vymieňať možno ľubovoľný súbor. Používanie takýchto sietí na výmenu súborov je ale z hľadiska dodržiavania autorskej legislatívy veľmi otáznne, zvlášť ak dochádza k výmene súborov, ktoré sú viazané autorskými právami.

PERSONAL DATA: „*osobné dáta*“.

PERSONALISATION: „*perzonifikácia*“, *zosobnenie, prispôsobenie si vlastným potrebám* (vzhľad, veľkosť a farba písma, obrázkov na pozadí, atď).

PHARMING: *podvodné internetové stránky*, princíp týchto stránok spočíva v presmerovaní názvu www stránky na inú adresu, miesto pôvodnej stránky sa zobrazí jej dokonalá napodobenina. Zväčša sa jedná o podvodné web-stránky bánk, ktoré od vás žiadajú vyplnenie napr. kódov z viacerých pozícií GRID karty, heslá vašich účtov a pod.

PHISHING: týmto slovom sa označujú *podvodné e-maily*, ktoré sú rozosielené na veľký počet adries. Na prvý pohľad vyzerá táto pošta ako napríklad informácie z banky. Prijemca je pod nátlakom hrozby nútený vyplniť osobné údaje (čísla účtu, kódy k internetovému bankovníctvu, pin pre platbu). Tieto údaje sú potom zneužívané.

PIXEL: *Picture Element, najmenšia jednotka digitálnej rastrovej (bitmapovej) grafiky*. Predstavuje jeden svietiaci bod na monitore, resp. jeden bod obrázku zadaný svojou farbou.

PLAGIARISM: „*plagiát*“, *tvorba a šírenie počítačových programov, ktoré parazitujú na dobrom mene už zabehnutých produktov kopírovaním ich dizajnu, mena alebo funkcionality*.

PLATFORMA: *hardvérové alebo softvérové prostredie*, v ktorom sa spúšťajú programy. Najviac rozšírené platformy sú Microsoft Windows, Linux, Solaris OS a Mac OS. Väčšinu platforiem tvorí kombinácia operačného systému a prislúchajúceho hardvéru.

PLUG-IN: *počítačový program, ktorý rozširuje funkcie iného programu alebo daný program dopĺňa*.

POP-UP: *nové vyskakujúce okno*, teda okno prehliadača, ktoré sa otvorí nad ostatnými oknami. Existujú dva druhy pop-up okien: žiaduce – po kliknutí na odkaz s nápovedou, nežiaduce – svojvoľné zobrazenie reklamy, ktorej zatvorenie môže byť problémom. Moderné prehliadače umožňujú samovoľné otváranie pop-up okien účinne blokovať.

POP-UP MENU: *menu, ktoré sa spravidla zobrazí po kliknutí pravého tlačidla myši*, používa sa na zrýchlenie práce, sú v ňom totiž umiestnené často používané ovládacie prvky.

POP3 PROTOKOL: *protokol pre prístup ku schránke elektronickej pošty*, pomocou tohto protokolu pristupuje napr. e-mailový klient k e-mailovej schránke, z ktorej si stiahne prijaté e-maily do počítača.

PORTÁL: *pôvodne vstupná webová stránka alebo tiež prostredie s prehľadnými početnými odkazmi na mnohé iné stránky*; portály umožňujú rýchly prístup k veľkému množstvu informácií na jednom mieste a často poskytujú aj emailové schránky a ďalšie služby (napr.: szm.sk, atlas.sk, zoznam.sk, post.sk, centrum.sk)

PORNOGRAPHY: *„pornografia“*.

PREHLIADAČ: *program, ktorý zobrazuje www stránky*. Prehliadačov existuje množstvo, napr. Internet Explorer, Mozilla Firefox, Opera, Netscape, Safari atď. Zobrazujú www stránky ako čitateľný text v nejakom grafickom dizajne.

PRENOSOVÁ RÝCHLOSŤ: určuje, aké množstvo dát môže počítačovou sieťou prejsť za jednu sekundu. Meriame ju v bitoch za sekundu (bps).

PRÍLOHA: *súbor/dáta, ktoré sú posielané spolu s e-mailom*, je to teda e-mailová príloha. Umožňuje posielat' nie len text, ale tiež obrázky, tabuľky, dokumenty, video súbory a podobne.

PRIPOJENIE: *pripojenie k internetu, sieti*, dá sa realizovať viacerými spôsobmi: modemom, ISDN, ADSL, GPRS, EDGE, HSCSD, káblovou televíziou, pevnou linkou, pomocou wi-fi atď.

PRIVACY: *„súkromie“*.

PROFIL: *informácie, ktoré o sebe zverejní užívateľ v prihlasovacom formulári* do rôznych služieb, napr. pri prihlásení na chat, fórum, online obchodovanie, online štúdium a i.

PROTOCOL: *prevádzkový predpis vo výpočtovej technike*. Súhrn pravidiel alebo konvencií, formátov dát a spôsob ich prenosu medzi komunikujúcimi počítačmi.

PROVIDER: *poskytovateľ pripojenia k internetu*.

PROXY-SERVER: *server počítačovej siete (hardvér alebo softvér), ktorý umožňuje užívateľom nepriamo pripojenie k inému serveru*, funguje ako sprostredkovateľ medzi užívateľom a cieľovým serverom.

PUBLIC DOMAIN: *softvér bez autorských práv*, je voľne dostupný, je zadarmo, je šíriteľný a upravovateľný, bez nároku na autorské práva.

PYRAMÍDOVÁ HRA: *hra* (napr: For you, Lietadlo...), v ktorej sa veľká časť provízií vypláca za zapojenie nového človeka do systému. Keď sa v regióne vyčerpajú možnosti zapojiť nových členov, zostane veľa ľudí, ktorým sa peniaze nevrátili, pričom nemajú reálnu šancu získať ich činnosťou v rámci systému späť.

R

RAM: *Random Access Memory, „pamäť s voľným prístupom“*, priestor na ukladanie údajov za účelom zabezpečenia rýchleho prístupu k nim. Pamäť RAM je viacnásobne rýchlejšia ako pamäť pevného disku, a preto si v nej počítač ukladá údaje, ku ktorým často pristupuje. Veľkosť pamäte RAM do značnej miery ovplyvňuje výkon počítača. Nevýhodou týchto pamätí oproti pevnému disku je fakt, že sa vypnutím počítača z RAM vymažú všetky údaje.

REPEATER: *„opakovač“*, *sieťové zariadenie slúžiace na privedenie signálu z exteriéru do vnútra budovy*, jeho zosilnenie, distribúcia a vyžiarenie do požadovaných priestorov budovy, v prípade mobilných telefónov slúži aj na vyvedenie signálu do exteriéru a vyslanie do základňovej stanice GSM.

ROAMING: *telekomunikačná služba*, ktorú ponúkajú mobilné operátory mimo domovskej krajiny, kde je účastník zaregistrovaný. To znamená, že ak ste účastníkom domovskej mobilnej siete a nachádzate sa mimo územia krajiny, kde daný mobilný operátor poskytuje svoje služby so svojim pokrytím, mobilný telefón začne vyhľadávať najsilnejší dostupný signál a zaregistruje sa v sieti. Je potrebné, aby domovský mobilný operátor mal s operátorom, ktorého služby chcete využívať uzatvorenú platnú roamingovú zmluvu.

ROOTKIT: *sada softvérových nástrojov, ktorých účelom je zamaskovať bežiacie procesy*, súbory alebo iné údaje pred užívateľom. Rootkity boli pôvodne určené na nedeštruktívne účely, ale v poslednom čase sú stále častejšie využívané rôznymi druhmi malware (zhubného programu), ktoré sa tak stávajú neviditeľné pre väčšinu antispývových programov.

ROUTER: *spojenie softvéru a hardvéru medzi dvoma alebo viacerými sieťami*. Router umožňuje efektívne riadenie prenosu dát z jednej siete do druhej.

RSS: *Really Simple Syndication*, je forma ako sledovať najnovšie články spravodajského charakteru, ktoré pribudli na stránke. Tieto najnovšie články si môžete prezerat' v niektorom z programov, ktoré sú šírené ako freeware. Sú to napr. FeedReader, RssReader a mnoho iných. V mnohých prípadoch to umožňuje samotný prehliadač webových stránok napr. FireFox, Opera a iné. Pre prehliadač Internet Explorer je použiteľný voľne šíriteľný plugin Pluck. V týchto a iných podobných programoch si môžete prezerat' najnovšie články bez potreby návštevy stránky.

S

SCREENSAVER: *„šetrič obrazovky“*.

SERVER: *výkonný počítač s nainštalovanými službami*, výpadok serveru spôsobí napríklad nedostupnosť na ňom umiestnených internetových stránok, nedostupnosť e-mailových schránok a iných služieb, ktoré daný server poskytuje.

SECURE CONNECTION: *„bezpečné pripojenie“*.

SHAREWARE: *verzia softvéru, ktorá umožňuje program bezplatne vyskúšať alebo používať obmedzený čas alebo obmedzený počet spustení*. Po uplynutí stanovenej doby alebo po určitom počte spustení sa program zablokuje celý alebo aspoň kľúčové funkcie. Za jeho ďalšie používanie je potrebné zaplatiť. V porovnaní s komerčnými programami je tento softvér lacnejší.

SHARING FILES: *„zdieľané súbory“/dokumenty*.

SHOPPING: *„nakupovanie“*.

SIM: *Subscriber Identity Module, karta, pomocou ktorej sa dajú identifikovať jednotliví zákazníci v sieti*, tak sa dá zabezpečiť, aby

sa hovor nedostal do nesprávnych uší. Každá SIM karta teda dostáva od operátora unikátne číslo IMSI (International Mobile Subscriber Identity), vďaka ktorému sa dá v sieti zákazník identifikovať. Bez SIM karty sa môžu uskutočniť iba tiesňové volania.

SIGNATURE: „*signatúra*“, je možné si ju nastaviť v e-mailových klientoch. Pri dopísaní a odosielaní mailu sa automaticky pripojí na koniec kúsok vami definovaného textu. Najčastejšie obsahuje poštovú adresu odosielaťľa alebo meno, ale môže to byť tiež pozdrav.

SKYPE: jedna z *foriem instant messenger*, rýchlej komunikácie. Táto služba je bezplatná a široko využiteľná. Prostredníctvom skype-u užívatelia majú možnosť bezplatne komunikovať chatom, telefonicky, telefonovať s web kamerou, posilať si súbory atď.

SMS: *textové správy posielané cez mobilný telefón alebo internet*, ktoré obsahujú obmedzený počet znakov.

SOCIAL NETWORKING: *prepájanie kontaktov medzi ľuďmi, alebo organizáciami, ktoré majú niečo spoločné*. Budujú sa tak siete kontaktov, ktoré zdieľajú nejaké rovnaké, alebo príbuzné hodnoty, ako napríklad myšlienky, video súbory, web linky, atď.

SOFTWARE: „*Softvér*“, (skratka SW) je označenie pre programové vybavenie počítača alebo súhrn všetkých programov, ktoré sa dajú použiť na počítači. Sú to napríklad rôzne operačné systémy, kancelárske balíky, grafické, antivírusové a antispamové programy, atď.

SOURCE CODE: „*zdrojový kód*“ webovej stránky alebo programu v textovej forme.

SPAM: *nevyžiadaná pošta*, spočíva v rozosielení jednej a tej istej správy viacerým prijímateľom súčasne, ktorí o ňu nestoja. Môže obsahovať lacné reklamy, elektronické letáky, vírusy, phishing - podvody, hoax - poplašné správy a iné ohrozenia z internetu.

SPAMMER: *človek rozosielaajúci nevyžiadanú poštu*.

SPOOFING: *podvodná metóda*, ktorú používajú útočníci na zmenu totožnosti odosielaných správ. Jednou z týchto metód je náhrada e-mailovej adresy pri *phishingu*. Ďalšia spočíva v podvrhu IP adresy pri *pharmingu*. Najviac nebezpečnou je však metóda nazývaná *man-in-the-middle*, čo znamená „muž v strede“. Táto metóda spočíva v narušení komunikácie medzi klientom a bankou, pri ktorej útočník naruší šifrovací systém verejného a súkromného kľúča, označovaný ako certifikát banky, ktorý sa používa pri bezpečnej komunikácii.

SPYWARE: *softvér skrývajúci sa vo vašom počítači bez vášho vedomia*. Využíva sa na zbieranie informácií o počítači (hardvéri, softvéri), o vašich surfovacích návykoch, heslách, e-mailových adresách a samozrejme aj o vašich osobných údajoch - mene, veku, a pod.

SSL: *Secure Socket Layer, systém bezpečnostných certifikátov*, ktorý zabezpečuje zašifrované komunikačné spojenie vášho webového prehliadača a webového servera.

SURFOVANIE: surfovanie v súvislosti s internetom, je vlastne *prechádzanie jednotlivými internetovými stránkami*, ktoré sú vzájomne previazané linkami, odkazmi.

T

TCP: *Transmission Control Protocol, komunikačný protokol*, vďaka ktorému môžu programy na počítačoch v sieti vytvárať medzi sebou spojenia (*connections*), ktorými je možné posilať dáta. Protokol pritom zaručuje, že dáta odoslané z jedného konca spojenia budú prijaté na druhej strane spojenia v rovnakom poradí a bez chýbajúcich častí.

TCP/IP: *Transmission Control Protocol/Internet Protocol, sada komunikačných protokolov*, na ktorých je postavený systém Internet. Je určený na prepájanie heterogénnych sietí, t.j. sietí rôznych ako po stránke technickej, tak aj programovej.

TRAFFIC: *označenie pre prijaté a odoslané dáta za určité časové obdobie*.

TRIAL VERZIA: *verzia komerčného software na skúšku na určité obdobie*, po vypršaní platnosti sa program zablokuje.

TROJAN HORSE: „*trójsky kôň*“, *nevinne vyzerajúci program, ktorý v sebe ukrýva škodlivý kód*. Nevie sa samostatne kopírovať ani infikovať ďalšie počítače. Väčšinou si ho aktivuje sám užívateľ svojou nevedomosťou.

U

UMTS: *Universal Mobile Telecommunications System, bezdrôtový telekomunikačný systém 3. generácie (3G)*. Siete 3. generácie umožnia rýchly prenos dát a multimediálnej, video komunikácie. Rýchlosť prenosu dát bude pri spustení 384Kbits/s a neskôr až 2Mbits/s. Budovanie sietí 3. generácie znamená nahradenie terajších systémov novou generáciou rádiovkej technológie.

UPDATE: „*aktualizácia*“, ide o zaktualizovanie všeobecne, týka sa napr. obnovenia internetových stránok alebo programu, antivírusovej databázy, a pod.

UPLOAD: *prenos dát od užívateľa na server*. Opak download.

URL: *jednoznačné označenie zdroja*, je to teda celá adresa konkrétneho objektu na internete (napr. <http://www.internetatv.sk>).

USB: *Universal Serial Bus, „univerzálna sériová zbernica“*, určená najmä na pripojenie periférií k počítaču.

USB KLÚČ: *pamäťové médium*, ktoré v sebe integruje flash pamäť a rozhranie USB. Zvyčajne sú fyzicky malé (niekedy len o niečo väčšie ako samotný USB konektor), ľahké, prepisovateľné a prenosné.

USER: „*užívateľ*“.

V

VIOLENT CONTENT: *obsah, ktorý prezentuje násilie*.

VÍRUS: *program, ktorý spravidla vykonáva deštruktívnu činnosť*, bez vedomia a súhlasu užívateľa. Vírusy sú malé programy, ktoré boli stvorené tak, aby sa šírili a páchali škodu. Ich cieľom je rozšíriť sa na čo najviac počítačov a napáchať čo najväčšiu škodu.

VYHĽADÁVAČ: umožňuje čo najefektívnejšie *vyhľadávanie informácií na internete*. Neustále kategorizujú a aktualizujú svoje záznamy o jednotlivých stránkach na internete. Do vyhľadávača stačí zadať kľúčové slová a na základe nich vám vyhľadávač nájde stránky najviac vyhovujúce danému výrazu. K najpoužívanejším patrí Google, Yahoo, atď.

W

WALLPAPER: *pozadie, „tapeta“*, grafický obrázok na pozadí vašej pracovnej plochy monitora.

WAN: *Wide Area Network. Sieť, ktorá pokrýva rozľahlé územie* (oblasť, štát, prípadne celý svet – celosvetové siete sa niekedy zvyknú označovať ako GAN – Global Area Network).

WAP: *Wireless Application Protocol, „bezdrôtový aplikačný protokol“*, umožňuje prístup do internetu z prostredia digitálnych mobilných sietí GSM. Pomocou mobilného telefónu podporujúceho tento protokol je možné prehliadať www stránok.

WEB 2.0: *web stránky druhej generácie, zmena celkového prístupu k tvorbe a používaniu webu, zahŕňa použitie nových technológií, rôznych aplikácií, hypertextových odkazov a dizajnu. Vďaka tomu sa www stránky stávajú zaujímavejšími a dynamickejšími.*

WHITELIST: „biela listina“, zoznam e-mailových adries a IP-adries, e-maily poslané z týchto adries nebudú označené ako spam.

WI-FI: *bezkáblová sieť, pomocou ktorej sa môžeme pripojiť na internet.*

WIKIPEDIA: *online encyklopédia, <http://www.wikipedia.org>*

WWW stránka: *celistvý dokument obsahujúci požadované informácie a ďalšie multimediálne prvky (hlavne grafické), ktoré ju obohacujú a zjednodušujú čítanie, umožňuje tiež ďalšiu navigáciu pomocou hypertextu.*

WWW: *World Wide Web, alebo len web, celosvetová sieť www serverov obsahujúcich internetové stránky.*

Z

ZOMBIE PC: *počítač infikovaný trójskym koňom typu backdoor, ovládateľný proti vôli užívateľa. Váš počítač tak plní príkazy spamera alebo hackera, ktorý môže cez váš počítač robiť nezákonnú činnosť, čo navonok vyzerá, že ju prevádzate vy.*

AKRONYMY- skratky

1. skratky pôvodom anglické, slušné

AFAIK	As Far As I Know	podľa toho, čo ja viem
AFK	Away From Keyboard	preč od klávesnice
AKA	Also Know As	známy tiež ako
AAR	Against All Risks	proti všetkým rizikám
ASAP	As Soon As Possible	tak skoro ako je možné, čo najskôr
A/S/L	Age/Sex/Location	vek/pohlavie/miesto pobytu
ATM	At The Moment	momentálne
ATYS	Anything You Say	čokoľvek čo povieš
AWOL	Absence Without Leave	odchod bez povolenia
BAS	Be A Sportsman	buď športovec /chovaj sa čestne
BB	Bye Bye	čau čau
BBFN	Bye Bye For Now	zatiaľ ahoj
BBIAB	Be Back In A Bit	za chvíľu som späť
BBL	Be Back Later	vrátim sa neskôr
BFI	Brute Force and Ignorance	surovosť a ignorancia
BFN/B4N	Bye For Now	zatiaľ čau
BG	BackGround	pozadie
BIFF	Biff	príliš aktívny užívateľ, nováčik
BION	Believe It Or Not	ver či never
BOLTOP	Better On Lips Than On Paper	lepší na pery ako na list
BQ	Beyond Question	nesporný
BR	Best Regards	(v mailoch) S pozdravom
BRB	Be Right Back	hneď som späť
BRGDS	Best Regards	srdečný pozdrav
BTW	By The Way	mimochodom
B4	Before	predtým, skôr
CAD	Control-Alternate-Delete	CTRL+ALT+DEL
CAD	Computer Aided Design	počítačový dizajn
CEO	Chief Executive Officer	generálny riaditeľ
CFD	Call For Discussion	výzva k diskusii
CFO	Chief Financial Officer	finančný riaditeľ
CFV	Call For Vote	výzva k hlasovaniu
CIO	Chief Information Officer	riaditeľ pre IT
CITA	Caught In The Act	chytení pri čine
CoB	Chairman Of Board	predseda výboru
CoC	Chairman Of Council	predseda rady
COO	Chief Operation Officer	obchodný riaditeľ
CRB	Come Right Back	nikde sa nezastavuj
CTO	Chief Technical Officer	technický riaditeľ
CUA	Commonly Used Acronym	bežne užívaný akronym
CUL, CUL8R	See You Later	uvidíme se neskôr
CYA	See YA	uvidíme sa
CYL	See You Later	uvidíme se neskôr

DLTM	Don't Lie To Me	neklam mi
DND	Do Not Disturb	nerušiť
DOM	Dirty Old Man	starý úchyl
DWB	Dont Write Back	neodpisuj
EOB	End of Business	do konca pracovnej doby
FCFS	First Come, First Served	kto skôr príde, ten skôr melie
FDROTFL	Falling Down Rolling On The Floor Laughing	padám a váľam sa smiechom na zemi
FITB	Fill In The Blanks	domyslite si, čo som neuviedol
FMPOV	From My Point Of View	z môjho uhla pohľadu
FOAF	Friend Of A Friend	priateľ priateľa
FOD	Finger Of Death	dotyk smrti
FOTCL	Falling Off The Chair Laughing	padám z kresla smiechom
FTF, F2F	Face To Face	tvárou v tvár
FUBAR	Fixed Up Beyond All Recognition	upravený/opravený na nepoznanie
FUD	Fear, Uncertainty and Doubt	strach, neistota a pochybnosti
FWIW	For What It's Worth	za toľko, koľko je hodné
FYA	For Your Amusement	pre tvoju zábavu
FYI	For Your Information	pre tvoju informáciu
G	Grin	široký úsmev/úškl'abok
GA	Go Ahead	pokračuj
GD&R	Grinning, Ducking & Running	vyškierať sa, prikrčiť sa a zdrhnúť
GFN	Gone For Now	musím už ísť
GG	Great Game	dobrá hra
GIGO	Garbage In, Garbage Out	odpadky dnu, odpadky von
GIWIST	Gee I Wish I'd Said That oh	bodaj by som to ja bol povedal
GL&HF	Good Luck & Have Fun	veľa šťastia a príjemnú zábavu
GLP	Good Luck Partner	veľa šťastia partner (v hrách)
GOMY	Get Out of My Way	choď mi z cesty
GOWI	Go On With It	pokračuj v tom ďalej
HHOJ	Ha Ha Only Joking	ha ha iba vtipkujem
HHOK	Ha Ha Only Kidding	ha ha iba vtipy
HHOS	Ha Ha Only Serious	ha ha iba vážne
HLAYK	Here's Looking At You Kid	som tu a dívam sa na teba
HoD	Head of Department	vedúci odboru
HoT	Head of Teamt	vedúci tímu
HSIK	How Should I Know	ako to mám vedieť
HTH	Hope That Helps	dúfam, že to pomôže
HWMB0	He, Who Must Be Obeyedten, ktorého je nutné poslúchnuť	
H!WYM	Hey! Watch your mouth!	dávaj si pozor na hubu!
IAE	In Any Event	v každom prípade
IANAL	I Am Not A Lawyer	nie som právnik
IC	I See	rozumiem
ICOCBW	I Could Of Course Be Wrong	samozrejme, môžem sa mýliť
IHNI	I Have No Idea	vôbec netuším/vôbec neviem
ILY	I Love You	milujem ťa
IMAO	In My Arrogant Opinion	podľa mojej arogantnej mienky
IMCO	In My Considered Opinion	podľa mojej zváženej/prehodnotenej mienky
IMHO	In My Humble Opinion	podľa mojej skromnej mienky
IMNSHO	In My Not So Humble Opinion	podľa môjho nie tak skromného názoru
IMO	In My Opinion	podľa mojej mienky
IOW	In Other Words	inak povedané
IT	Information Technologies	informačné technológie
IWBNI	It Would Be Nice If	bolo by to pekné, keby
JAM	Just A Minute	moment
JFYI	Just For Your Information	len pre tvoju informáciu
JOOTT	Just One Of Those Things	iba jedna z týchto vecí
JSNM	Just Stark Naked Magic	je to proste jasne kúzlo
KMP	Keep Me Posted	priebežne ma informuj
KTP	Keep This Private	nechaj si to pre seba
LMK, LMN	Let Me Know	daj mi vedieť
LOL	Laughing Out Loud	hlasno sa smejem
LTNC	Long Time No See!	dlho sme sa nevideli
L8R	Later	neskôr
MEGO	My Eyes Glaze Over	prebehnuté očami
MHOTY	My Hat's Off To You	klobúk dolu
MOF	Matter Of Factly	v skutočnosti/vlastne
MOM	Moment	moment
MORF	Male OR Female	muž alebo žena

MSG	MesSaGe	správa
MTW	Mum's The Word	o tom ani muk
MYOB	Mind Your Own Business	staraj sa o seba
N/A	Not Available	nie je k dispozícii
NBD	No Big Deal	žiadny problém
NHOH	Never Heard Of Him/Her	nikdy som o ňom nepočul
NM	Never Mind	nič sa nestalo
NOYB	None Of Your Business	nič pre teba, toto nie je tvoja starosť
NP	No Problem	bez problémov
NRN	No Reply Necessary	odpoveď nie je potrebná
O	Over (to you)	prepínam (na teba)
OBJ	OBligatory Joke	povinný vtíp
OBTW	Oh, By The Way	och, mimochodom
OGIMA	Oh, God Its Monday Again	bože, zase pondelok
OIC	Oh, I See	aha!
OL	Old Lady	stará žena
OM	Old Man	starý muž
OMG	Oh, My God!	ach môj bože!
OO	Over and Out	končím
ORN	Oh, Really Now	oh, skutočne
OT	Off Topic	mimo témy, od veci
OTL	Out To Lunch	som na obede
OTOH	On The Other Hand	v opačnom prípade/na druhej strane/inak
OTR	Off The Record	mimo záznamu
OTT	Over The Top	cez kopec/za vodou
OTTH	On The Third Hand	na tretiu stranu
PASII	Put A Sock In It	drž hubu
PAW	Parents Are Watching	rodičia sledujú
PEBKAC	Problem Exists Between Keyboard And Chair	problém je medzi klávesnicou a stoličkou
PLS	Please	prosím
PMJI	Pardon Me For Jumping In	prepáčte, že vám do toho skáčem
PM	Preventive Maintenance	preventívna údržba
PMFJI	Pardon Me For Jumping In	ospravedlňujem sa, že vám skáčem do reči
POM	Phase Of the Moon	fáza mesiaca
POV	Point Of View	uhol pohľadu
QD	Quiet Down	sklapni
RE	RE-hello (hello again)	zavolaj znovu
RFD	Request For Discussion	žiadosť o diskusiu
RFI	Request For Information	žiadosť o informácie (dokument dodávateľovi)
RFP	Request For Proposal	žiadosť o ponuku/nacenenie (dokument dodávateľovi)
RGRDS	ReGaRDS	s pozdravom
RL	Real Life	skutočný život
RNA	Ringin, No Answer	zvoní, žiadna odpoveď
ROFL	Rolling On Floor Laughing	válajúc sa po zemi od smiechu
ROTM	Right On The Money	presne
ROTFL	Rolling On The Floor Laughing	válajúc sa po zemi od smiechu
RSN	Real Soon Now	už za chvíľu, vážne!! (myslené aj ironicky)
RTEFAQ	Read The FAQ	prečítaj si FAQ
RUD	Raw, Unadulterated Dumbness	surová, nefalšovaná hlúposť
RUMOF	Are You Male Or Female?	si muž alebo žena?
RUOK?	Are you OK?	si v poriadku?
SAI	So As I	tak ako ja/ako aj ja
SCNR	Sorry, Could Not Resist	pardon, nemohol som odolať
SIG	Special Interest Group	špeciálna záujmová skupina
SITD	Still In The Dark	stále ti to nie je jasné
SL	Section Leader	vedúci oddelenia
SO	So Other...	ďalšie informácie...
SO	Significant Other	ďalší(ia) významný(á)
SOY	Shame On You	hanbi sa
SRY	SorRY	prepáč
SUP	What's UP?	čo sa deje?
SWAK	Sealed with a kiss	spečatené bozkom
SWEIN	So What Else Is New?	tak čo je ešte nového?
SYSOP	SYStems OPerator	systemový operátor
TA	Thanks Again	ešte raz, vďaka
TAFN	That's All For Now	to je zatiaľ všetko
TANJ	There Ain't No Justice	nie je tam žiadna spravodlivosť
TANSTAAFL	There Ain't No Such Thing As A Free Lunch	veci ako obed zadarmo neexistujú/nič nie je zadarmo

TBD	To Be Defined	bude definované neskôr
TGIF	Thank God Its Friday	vd'aka bohu, je piatok
TIA	Thanks In Advance	vd'aka vopred
TIC	Tongue In Cheek	(hovoriť) len tak, nehovoriť úprimne
TLA	Three Letter Acronym	trojpísmenkový akronym
TNX/THX	ThaNKS	vd'aka
TNX1.0E6	ThaNKS a million	milionkrát dik
TNX1M	ThaNKS a million	milionkrát dik
TTBOMK	To The Best Of My Knowledge	k mojim najlepším znalostiam
TTFN	Ta Ta For Now	zatiaľ pa, pa
TTUL	Talk To yoU Later	pohovoríme si neskôr, zatiaľ čau
TTYL	Talk To You Later	pohovoríme si neskôr, zatiaľ čau
TYVM	Thank You Very Much	veľmi vám ďakujem
UOK?	are YOU OK?	si ok?
U2	You Too	ty tiež
WOA	Work Of Art	umelecké dielo
WOL	Win Or Lose	vyhraj alebo prehraj
WRT	With Respect To	s ohľadom na
WTH	What The Hell	čo do čerta/čo do pekla
WTHIT	What The Hell Is This	čo do pekla je toto?!
WU	What's Up?	čo sa deje?
WWYL	When Will You Learn	kedy sa to už naučíš?
WYSIWYG	What You See Is What You Get	čo vidíš, to dostaneš
W84ME	Wait for ME	počkaj na mňa
XMAS	Christmas	Vianoce
XYL	Ex Young Lady	bývalá mladá žena
YA	Yet Another	ešte ďalší
YABA	Yet Another Bloody Acronym	ešte ďalší prekliaty akronym
YABSA	Yet Another Bloody Stupid Acronym	ešte ďalší prekliaty, hlúpy akronym
YAFIYGI	You Asked For It, You Got It	dostal si, čo si chcel, na čo si sa pýtal
YAOTM	Yet Another Off-Topic Message	ďalšia správa mimo témy
YBS	Youll Be Sorry	to oľutuješ
YD	You're Dead	si mŕtvy
YG	Young Gentleman	mladý gentleman
YGWYPF	You Get What You Pay For	dostaneš, čo zaplatíš
YHM	You Have Mail	prišiel ti mail
YL	Young Lady	mladá žena
YM	Young Man	mladý muž
YW	You're Welcome	nemáš za čo
4U	For You	tebe/pre teba
2U	To You	tebe

2. skratky pôvodom slovenské, české

BTD	bud' taký dobrý/á
CF	čaf
D	ďakujem
EE	nie
FPOHO	je to v pohode
HH	hehehe
JJ	jo jo
MFP	mám v paži
NJ	no jo
NJN	no jo no
NN	nie nie
NPCHP	nepochopil si?
NZ	nie je začo
PP	pa pa
S5	spät'
O5	opät'

3. skratky anglické, české alebo slovenské, veľmi neslušné (preklad a vysvetlenie dúfam nikto nebude žiadať)

BAMF	Bad-Ass Mother Fucker
BFU	Bloody Fucking User
CDP	slovenská/česká skratka
CHDP	slovenská skratka
CSK?	slovenská skratka

CSUK?	slovenská skratka
CSMTUUK?	slovenská skratka
DPC	slovenská/česká skratka
F	Fuck, Fucking
KKT	slovenská/česká skratka
LAB&TYD	Life's A Bitch & Then You Die
MFS	Mother Fucker Shit
NFW	No Fucking Way
NTN	slovenská skratka
OMFG	Oh My Fucking God!
PITA	Pain In The Ass
RTFM	Read The Fucking Manual
SNAFU	Situation Normal, All Fucked Up
STFI	Search the fuckin' internet!
STFU	Shut The Fuck Up
TMVTK	slovenská skratka
UTFM	Use The Fucking Microsoft
UTFG	Use The Fucking Google
WTF	What The Fuck

EMOTIKONY – smajlíky

: -)	usmieva sa
; -)	autor žmurká
: -D	autor sa smeje
-D	autor sa zákerne smeje
: -(autor je smutný
: -	autor vyjadruje nezávislý postoj
: ->	sarkastický smajlík, horší ako ; -), autor podal sarkastickú poznámku
> : ->	diabolský smajlík, autor podal diabolskú poznámku
> ; -)	diabolský so žmurknutím, autor podal až neslušnú poznámku
8 -)	smajlík s okuliarmi, vyjadruje, že autor niečo podrobne skúma
: -*	autor posíla bozk
: -O	smajlík s otvorenými ústami, autor niečomu nerozumie alebo je prekvapený
: -P	autor vyplazuje jazyk
: -!	autor fajčí
: -?	autor fajčí fajku
: -C	autor je v problémoch
: -/	autor je skeptický
(-:	autor je ľavák, ľavoruký smajlík
B : -)	autor má okuliare na hlave
B : -(smutný autor má okuliare na hlave
: -{	autor má fúzy
: -}	autor má bradu (fúzy)
: -))	autor má dvojité bradu, naznačuje to niekedy aj široký úsmev
{ : -)	autor má parochňu
: -[autor je upír
: -E	autor je upír s vyčnievajúcimi zubami
: -]	autor je vlkolak
: -~)	autor má chrípku
: '-(autor je smutný a plače
: ' -)	autor plače od šťastia
: ' -D	autor plače od smiechu
: ^)	autor má zlomený nos
- : -)	autor je pankáč (pankáč/skinhead/skín)
-I	autor je ospalý
-O	autor zíva
< -I)	autor je Čiňan
* < : -)	autor má „santovskú“ čiapku
(8 -o	pán Gates
[: -)	autor má na ušiach slúchadlá
@ : -)	autor má na hlave turban
8 : -)	autor je čarodejník
X-(autor práve „zomrel“
% -)	autor je už 15 hodín pri monitore

+:-) autor zastáva nejaký náboženský post
 O:-) autor je anjel (používa sa aj pri uštipačných poznámkach)
 :*) autor je opitý
 8:-) autor je malé dievčatko s mašličkou vo vlasoch
 :-)~ autor grgá
 :-@ autor kričí
 o-) autor je kyklop
 6:-) autor sa škrabe po hlave
 @>->- ruža
 @>---- ruža bez trňov
 3>--- tulipán
 I>---- iný druh kvetu
 O—O autor dvíha činky

PIKTOGRAMY

V rámci systému PEGI (www.pegi.info) existujú dva typy piktogramov pre označovanie hier podľa:

- obsahov
- vekovej kategórie

Hra obsahuje vulgarizmy

Hra obsahuje diskriminačné prvky. Obsahuje zobrazenia alebo materiály, ktoré môžu nabádať k diskriminácii.

Hra znázorňuje (obsahuje) užívanie drog

Hra môže pôsobiť na dieťa desivo až hrozivo

Hra znázorňuje nahotu alebo iné sexuálne správanie

Hra zobrazuje násilie

Hra, ktorá nabáda alebo vyučuje hazardné hry

Odporúčaný vek 3+ hra je vhodná od troch rokov úplne pre každého

Odporúčaný vek 4+ hra je vhodná od troch rokov úplne pre každého

Odporúčaný vek 6+ hra je vhodná od troch rokov úplne pre každého

7+

Odporúčaný vek 7+ hra je vhodná od sedem rokov pre každého. Deti do sedem rokov sa môžu hrať pod dohľadom dospelého

12+

Odporúčaný vek 12+ hra je vhodná od dvanásť rokov pre každého

16+

Odporúčaný vek 16+ hra je vhodná od šestnásť rokov pre každého, väčšinou je treba rátať so zobrazením násilia, hrôzy, problematiky drog a pod.

18+

Odporúčaný vek 18+ hry len pre dospelých, ktoré by deti do osemnásť rokov rozhodne nemali hrať

Zdroj: www.zodpovedne.sk